

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0802
Název projektu	Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Příjemce podpory	Gymnázium, Jevíčko, A. K. Vitáka 452

Název DUMu	Český kubismus - malířství
Název dokumentu	VY_32_INOVACE_21_12
Pořadí DUMu v sadě	12
Vedoucí skupiny/sady	Mgr. Jaromír Baranok
Datum vytvoření	19. 2. 2013
Jméno autora	Mgr. Jaromír Baranok
e-mailový kontakt na autora	baranok@gymjev.cz
Ročník studia	4. ročník
Předmět nebo tematická oblast	dějiny kultury
Výstižný popis způsobu využití materiálu ve výuce	Pracovní list popisující základní rysy českého kubismu v malířství. Inovace: mezipředmětové vztahy (výtvarná výchova, český jazyk), využití ICT, mediální techniky.

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bohumil Kubišta

(1884-1918)

Život

- studoval na uměleckoprůmyslové škole v Praze, pražské akademii a v roce 1906 pokračoval ve studiích ve Florencii, pobýval ve Francii
- účastnil se výstav Osmi
- v roce 1913 vstoupil do rakousko-uherské armády, za války byl nasazen v Pule
- umírá na španělskou chřipku už jako příslušník československé armády

Dílo

- v rané části tvorby ovlivněn expresionismem
- po pobytu v Paříži dospěl k osobitému pojetí kubismu – vrcholné období tvorby
- v jeho díle se též projevuje vliv futurismu

1. V čem je dílo *Svatý Šebestián (1912)* (obrázek a) kubistické? Který geometrický tvar je na obraze využit? Co je tématem díla?

2. Jaké kubistické rysy má obraz *Pobřežní děla na pobřeží (1913)* (obrázek b)? Kterým dalším směrem byl autor při tvorbě obrazu ovlivněn? Doložte na díle.

a)

b)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bohumil_Kubi%C5%A1ta_-_St_Sebastian.jpg?uselang=cs, licence PD

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kubišta,_Bohumil_-_Pobrezni_dela_na_pobrezni_dela_v_boji_s_lodstvem_\(1913\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kubišta,_Bohumil_-_Pobrezni_dela_na_pobrezni_dela_v_boji_s_lodstvem_(1913).jpg?uselang=cs), licence PD

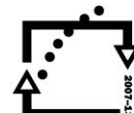
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Josef Čapek
(1887-1945)

Život

- studoval na Uměleckoprůmyslové škole v Praze, navštívil Paříž
- člen Skupiny výtvarných umělců, v letech 1912 – 1913 člen SVU Mánes
- spoluzakladatel skupiny Tvrdošijní
- ve třicátých letech aktivně vystupoval proti nacismu
- 1. 9. 1939 zatčen gestapem, vězněn v koncentračních táborech, na konci války umírá v Bergen-Belsenu

Dílo

- grafik, malíř, ilustrátor, věnoval se také literatuře
- malířské dílo bylo ovlivněno kubismem, poté tvoří v osobitém stylu
- vytváří divadelní scény
- ve třicátých letech pracuje na cyklech Oheň a Touha, které symbolizují předzvěst války, ohrožení vlasti

Kubistické období (1912 – 1922/24)

- náměty: venkov, město, lidové typy z periferie a ulic (chodci, opilci, dělníci...), prostředí cirkusů

3. Z jakého prostředí čerpal inspiraci Josef Čapek k vytvoření obrazu a)? Který meziválečný literární umělecký směr se tímto prostředím rovněž inspiroval?

a) obrázek viz: <http://www.odaha.com/josef-capek/reprodukce/sasek-asi-1914-1915>

.....

.....

4. Jaký zájem Josefa Čapka dokládá obraz b)?

b) obrázek viz: <http://www.odaha.com/josef-capek/reprodukce/cernossky-kral-1920-0>

.....

.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Českým specifickým byla kubistická architektura. Proč můžeme stavby na obrázcích označit jako kubistické?

a) dům U Černé Matky boží, Praha,
architekt Josef Gočár

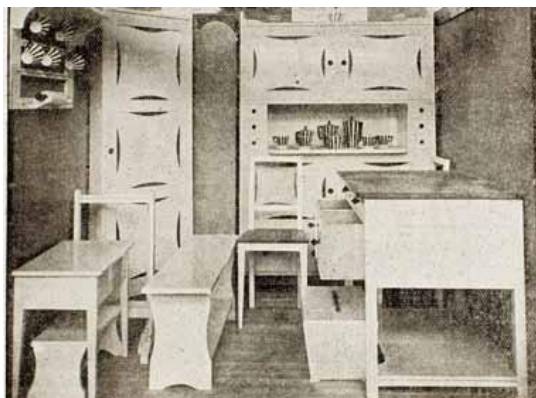
Autor: Matěj Batha, licence Creative Commons, BY-SA,
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:U_cerne_matky_bozi.jpg?uselang=cs, licence CC

b) Beniesova vila, Litol (Lysá nad Labem)
architekt Emil Králíček

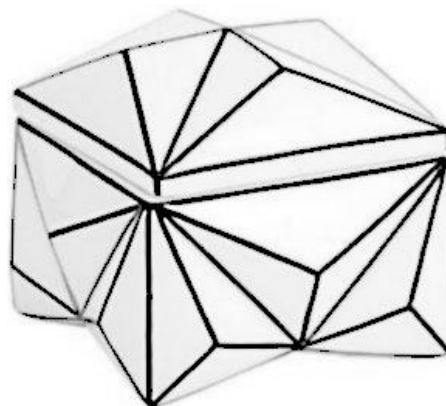
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Beniesova-vila-v-Litoli-vychodni-pohled.JPG?uselang=cs>,
licence PD

6. Kubismus se v českém prostředí také uplatnil v užitém umění, a to lze považovat v evropském kontextu za ojedinělé.

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Artel_Prag_K%C3%BChe_Rudolf_Stockar.jpg, licence PD

Rudolf Stockar, Kuchyně, 1921

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Artel_Prag_Keramickose.jpg, licence PD

Pavel Janák, keramická dóza, 1911

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řešení

1. Rozložení na geometrické tvary, tlumené barvy, elipsa. Tématem je zobrazení utrpení svatého Šebestiána, vojáka a křesťanského mučedníka z 3. století. Svatý Šebestián byl umčen, neboť se veřejně hlásil ke své víře. Dokonce se pro křesťanství pokoušel získat císaře Diokleciána.
2. Tlumené barvy, předměty rozložené na geometrické tvary a nahlížené z různých úhlů, prvky koláže, chybí perspektiva, spojování různých úhlů pohledu v celek. Prvky futurismu – technika, dynamika (pohyb střel, pohyby děl).
3. Prostředí cirkusu, poetismus.
4. Inspirace černošskou plastikou, hudbou.
5. Oba obrázky: Šikmé linie, geometrické tvary, členitá fasáda.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Literatura

MRÁZ, Bohumír a Marcela MRÁZOVÁ. Encyklopedie světové malířství. 1. vyd. Praha: Academia, 1988.

ODEHNALOVÁ, Alena. *Vybrané kapitoly z dějin kultury XX. století*. 1. vyd. CERM, 2001, 318 s. ISBN 80-720-4211-4.

2. Obrázky

Autor: Matěj Bařha, licence Creative Commons, BY-SA,

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:U_cerne_matky_bozi3.jpg?uselang=cs, licence CC, (cit. 18-02-2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Artel_Prag_K%C3%BCche_Rudolf_Stockar.jpg, licence PD, (cit. 18-02-2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Artel_Prag_Keramikdose.jpg, licence PD, (cit. 18-02-2013)

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Beniesova-vila-v-Litoli-vychodni-pohled.JPG?uselang=cs>, licence PD, (cit. 18-02-2013)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bohumil_Kubi%C5%A1ta_-_St_Sebastian.jpg?uselang=cs, licence PD, (cit. 18-02-2013)

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kubista,_Bohumil_-_Pobrezni_dela_v_boji_s_lodstvem_\(1913\)..jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kubista,_Bohumil_-_Pobrezni_dela_v_boji_s_lodstvem_(1913)..jpg?uselang=cs), licence PD, (cit. 18-02-2013)

3.

Materiál je určen pro bezplatné užívání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv využití podléhá autorskému právu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).